

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, declarate de avocatul Grigore Sarsaman, în numele inculpatei

Ceban Svetlana Nicolae, născută la 04 noiembrie 1973, originară și locuitoare a mun. Chișinău, str. Doina 150/2, ap. 50, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>28.03.2014 – 01.03.2016,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>17.03.2016 – 13.04.2016,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>15.07.2016 – 24.08.2016.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016, Ceban Svetlana a fost condamnată în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Batog H., a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Instanța de fond a constatat că la 19 noiembrie 2013, aproximativ ora 22.30, inculpata Ceban S. se deplasa pe str. Studenților, din direcția str. Florilor în direcția str. Socoleni, mun. Chișinău, cu automobilul “Renault Scenic”, n.î. CPU 739.

Ajungând la intersecția cu str. Calea Orheiului, inculpata nu a asigurat securitatea la trafic, nu a respectat culoarea de interzicere a semaforului, ieșind în intersecție la culoarea roșie a acestuia, prin ce a încălcat pct. 20 al. 1 al

Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că semnalul de culoare roșie interzice trecerea. La semnalul roșu al semaforului vehiculele vor fi oprite înaintea liniei de oprire sau înaintea trecerii marcate pentru pietoni, iar în lipsa acestora - imediat înaintea semaforului. Dacă semaforul este suspendat deasupra sau plasat pe cealaltă parte a intersecției vehiculele vor fi oprite în fața intersecției, fără a crea obstacole pietonilor. Ca urmare, a comis tamponarea cu autovehiculul "VW-Caddy", n.î. CPL 715, condus de Batog H., care se deplasa regulamentar din direcția com. Stăuceni spre str. Calea Orheiului.

În rezultatul accidentului rutier, ambele unități de transport au fost tehnic deteriorate considerabil, iar Batog H. s-a ales cu leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr.99/D din 28.01.2014, se califică ca vătămare corporală medie.

Instanța a reținut că inculpata nu a recunoscut vina și a declarat că, la intersecție s-a oprit, apoi și-a continuat deplasarea la culoarea verde intermitent a semaforului, dar a fost lovită puternic din partea dreaptă de o mașină care se deplasa cu o viteză mare.

Necătând că inculpata nu a recunoscut vina, vinovăția acesteia este integral dovedită și prin declarațiile părții vătămate Batog H., care a indicat că, deplasându-se pe banda din mijloc, a intrat în intersecția str. Calea Orheiului cu str. Studenților la culoarea verde a semaforului, și la mijlocul intersecției a fost lovit în partea stângă a automobilului de către automobilul condus de inculpată.

Martorul Paladi A. a relatat că, în timp ce aștepta să se aprindă culoarea verde a semaforului, din partea stângă s-a oprit automobilul inculpatei, după care și-a continuat deplasarea la culoarea roșie a semaforului. În intersecție a frânat puțin, apoi a accelerat brusc, lovind automobilul condus de partea vătămată.

Totodată, vinovăția inculpatei a fost confirmată și prin procesul-verbal de consemnare a circumstanțelor accidentului rutier, procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier și schița accidentului rutier din 19.11.2013, raportul de expertiză medico-legală nr. 99/D din 28.01.2014, că părții vătămate i-a fost cauzată vătămare medie, proces-verbal de ridicare din 10.02.2014 a fotografiilor accidentului rutier, fototabelul, proces-verbal de examinare a fotografiilor din 10.02.2014, raport de expertiză judiciară nr. 563 din 05.05.2015, conform căruia viteza de deplasare a vehiculului "VW-Caddy", n.î. CPL 715, condus la 19.11.2013 de către Batog H., era de 49 km/h.

Mai mult, însăși inculpata, fiind audiată în cadrul urmăririi penale, a confirmat faptul deplasării sale la culoarea roșie a semaforului.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpata a comis pentru prima dată o infracțiune ușoară, că este angajată în câmpul muncii, că lipsesc circumstanțe agravante, concluzionând că corectarea și reeducarea ei poate avea loc prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oleg Gonța a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis.

Apelantul a invocat că instanța de fond corect a apreciat circumstanțele cauzei, însă nu a motivat aplicarea pedepsei sub formă de amendă, aceasta fiind una prea blândă în raport cu fapta săvârșită.

Totodată, aceasta nu a reparat prejudiciul material cauzat părții vătămate, manifestând un comportament de eschivare de la răspunderea patrimonială și demonstrând lipsa conștientizării pericolului social al faptei comise, o pedeapsă cu închisoarea fiind echitabilă în circumstanțele date.

3.1. A declarat apel și partea vătămată Batog H., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu încasarea prejudiciului material în mărime de 17.791 lei, a prejudiciul moral – de 100.000 lei, a profitului ratat în mărime de 7200 euro și a cheltuielilor de judecată.

Apelantul a indicat că soluția instanței privind stabilirea pedepsei sub formă de amendă nu este argumentată. Pedeapsa aplicată este exagerat de blândă, fiind omis faptul că și la 10.08.2012, inculpata a mai comis un accident rutier, fiind atrasă la răspundere contravențională în baza art. 242 alin. (1) Cod contravențional.

Nu este argumentată nici soluția instanței de fond privind admiterea în principiu a acțiunii civile.

3.2. Avocatul Grigore Sarsaman, la fel, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată.

Apelantul a invocat că acuzarea nu a prezentat suficiente probe pentru a demonstra învinuirea înaintată inculpatei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, apelul avocatului a fost respins ca nefondat.

Apelurile procurorului și al părții vătămate au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Ceban Svetlana a fost condamnată în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

De la Ceban S. s-a încasat în beneficiul lui Batog H. prejudiciul moral de 15.000 lei, iar pretențiile cu privire la prejudiciul material au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 7, 75 Cod penal.

Instanța de fond greșit a reținut în calitate de circumstanță atenuantă – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, infracțiunea prevăzută la art. 264 alin. (1) Cod penal, conform art. 16 alin. (2) Cod penal, fiind una mai puțin gravă.

Astfel, pedeapsa cu amendă este una inequitabilă și neproportională faptei săvârșite, nefiind suficientă pentru a asigura realizarea scopului legii penale de

restabilire a echității sociale, corectarea inculpatei, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea ei, cât și a altor persoane.

5. La 25 iunie 2016, avocatul Grigore Sarsaman a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată.

Recurentul a indicat, că în termen de 10 zile va prezenta și un recurs ordinar motivat.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 p.6 CPP.

5.1. La 22 iulie 2016, avocatul Grigore Sarsaman a declarat recurs ordinar „*motivată*”, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie achitată.

Recurentul a invocat că instanțele de fond și de apel greșit au apreciat probele administrate.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 p.6 CPP.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 13 aprilie 2016, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 11 mai 2016, ulterior pronunțarea integrală a deciziei fiind amânată pentru data de 25 mai 2016, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, inculpatei și avocatului Grigore Sarsaman, fiindu-le expediată câte copie de pe decizia motivată (*vol. I f.d. 223, 247*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 25 mai 2016, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 27 iunie 2016.

Totodată, conform datelor Secției grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, avocatul a depus recursul „*motivată*” abia la 22 iulie 2016, adică peste termenul prevăzut de lege (*vol. II f.d. 8-11, pct. 5.1. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar „*motivată*” al avocatului, din 22 iulie 2016, este depus peste termen, el urmează a fi declarat inadmisibil (*pct. 5.1. din decizie*).

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul declarat este fondat în drept pe art. 427 *pct. 6 CPP*, avându-se în vedere, probabil, art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede următoarele temeiuri - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța și care ar fi esența circumstanțelor că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens, și indicarea unor concrete erori de drept în aspectul vizat (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele legale de conținut, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar din 25 iunie 2016, declarat de avocatul Grigore Sarsaman împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, în privința inculpatei Ceban Svetlana Nicolae, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar „*motivată*” din 22 iulie 2016, declarat de avocatul Grigore Sarsaman împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2016, în privința inculpatei Ceban Svetlana Nicolae, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 septembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco